

V Bruselu dne 28.9.2016
SWD(2016) 314 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Zpráva o přezkumu politiky EU pro kontrolu vývozu

Průvodní dokument k

návrhu

nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování, technické pomoci a tranzitu zboží dvojího užití (přepracované znění)

{ COM(2016) 616 final }

{ SWD(2016) 315 final }

Souhrnné údaje
Posouzení dopadů na přezkum politiky EU v oblasti kontroly vývozu
A. Potřeba opatření
Proč? Jaký problém se řeší?
Současný systém EU pro kontrolu vývozu není plně přizpůsoben, aby udržel krok s novými bezpečnostními riziky, která dnes vznikají, s rychlým technologickým a vědeckým pokrokem, jakož i s transformacemi v oblasti obchodu a ekonomických procesů. Současný systém kromě nebere zřejmě v úvahu vznikající obchod s technologiemi kybernetického dohledu a rizika, která tento obchod pro mezinárodní bezpečnost a lidská práva vytváří. Z ekonomického hlediska systém uvaluje na podniky a úřady atd. značnou administrativní zátěž a někdy postrádá právní jasnost. A co víc, rozdíly ve výkladu a uplatňování mezi členskými státy mají za následek asymetrické zavádění a vytvářejí narušení hospodářské soutěže v rámci jednotného trhu. Problém se týká různých hospodářských subjektů v celé řadě průmyslových odvětví, včetně malých a středních podniků, přičemž bezpečnostní aspekty a lidská práva jsou relevantní pro konkrétní kategorie, jako jsou disidenti či aktivisté ve třetích zemích, jakož i pro obyvatele EU jako celku.
Jaký cíl tato iniciativa očekává?
Přezkum politiky EU pro kontrolu vývozu má za cíl podpořit celkové politické cíle Unie, jak jsou stanoveny v článku 3 SEU, tj. „přispívat k míru a bezpečnosti a také volnému a spravedlivému obchodování a ochraně lidských práv“. Konkrétní cíle politiky jsou: přizpůsobení se vznikajícím bezpečnostním rizikům a hrozbám; přizpůsobení se rychlému technologickému a vědeckému vývoji; zabránění vývozu technologií kybernetického dohledu při porušování lidských práv; snížení narušení hospodářské soutěže a administrativních nákladů v rámci jednotného trhu; nastavení stejných podmínek pro všechny, celosvětově; a zajištění účinného a konzistentního uplatňování kontrol v EU.
Jaká je přidaná hodnota opatření na úrovni EU?
Kontroly vývozu zboží dvojího užití tvoří součást Společné obchodní politiky. EU má proto právo jednat na základě výlučné pravomoci v souladu s článkem 207 SFEU. Těchto cílů lze dosáhnout pouze prostřednictvím opatření na úrovni EU, která zajistí, aby příslušné orgány postupovaly v úzké spolupráci a uplatňovaly kontroly jednotným způsobem. Zásah EU je také třeba pro urovnání narušení hospodářské soutěže v rámci jednotného trhu a pro podporu dialogu s klíčovými obchodními partnery s cílem nastavit stejné podmínky pro všechny. Opatření na úrovni EU je navíc nutné k ochraně základních práv zakotvených v Listině základních práv. Identifikované možnosti přezkumu jsou v souladu se zásadami proporcionality v tom, že jsou omezeny na to, co je k dosažení těchto cílů nezbytné.
B. Řešení
Jaké legislativní i nelegislativní politické možnosti byly zvažovány? Existuje nějaká preferovaná volba, nebo ne? Proč?
Ve světle iniciativ předvídaných ve sdělení Komise (2014) 244 bylo identifikováno pět možností, které sahají od základního scénáře (žádná změna politiky) až po kompletní přepracování a plnou harmonizaci systému kontroly vývozu.
Pro posouzení dopadů různých možností přezkumu byla provedena důkladná analýza. Možnosti 2 (podpora zavádění a prosazování), 3 (aktualizace systému EU) a 4 (modernizace systému EU) byly porovnány s možností 1 – základní scénář. Posouzení bylo založeno na vlastní analýze a praktických zkušenostech útvarů Komise, na údajích a příspěvcích, které poskytly členské státy, na zjištěných externí studie se shromažďováním údajů a na výsledcích konzultací se zúčastněnými stranami. Pátá možnost (celkové přepracování systému EU), která by radikálně změnila přístup EU ke kontrolám vývozu, čelila silné opozici ze strany členských států a zúčastněných stran, a proto nebyla dále posuzována.
Možnost 3 se jeví jako nejefektivnější a neúčinnější možnost s ohledem na kritéria dopadu na ekonomiku a bezpečnost. Možnost 4 se však jeví jako nepostradatelná pro dosažení cíle zabránit porušování lidských práv v důsledku nedostatku vhodných kontrol u technologií kybernetického dohledu. Z tohoto důvodu je kombinace možností 3 a 4 „preferovanou možností“.
Kdo podporuje jakou možnost?
Členské státy, Evropský parlament, průmyslová odvětví a občanská společnost uznaly nutnost modernizace systému kontroly vývozu tak, jak byla široce představena v možnostech 2 a 3, i když jejich postoje se mohou v konkrétních otázkách lišit.
Evropský parlament a občanská společnost obhajovaly rozhodná opatření EU vůči kontrole vývozu technologií kybernetického dohledu (možnost 4). Komise a Rada uznaly, že je v této oblasti opatření EU nutné.

C. Dopady preferované možnosti

Jaké jsou výhody preferované možnosti (pokud existují, jinak ty hlavní)?

Vzhledem k tomu, že neexistují žádné oficiální statistiky o výrobě zboží dvojího užití a obchodu s ním a relevantní kvantitativní údaje se v podstatě týkají hodnoty a objemu poskytování licencí, bylo posouzení dopadů týkajících se zvláštních opatření založeno především na kvalitativní analýze.

Možnost 3 se zaměřuje na modernizaci stávajících právních předpisů. Přispívá k většině specifických cílů a je nejvíce vhodná pro dosažení významného pokroku u obecných cílů s výjimkou toho, který se vztahuje k ochraně lidských práv. To by mělo za následek snížení administrativní zátěže vývozců i orgánů a současně posílení srozumitelnosti klíčových právních předpisů. Také by se zvýšila účinnost a jednotnost kontrol v celé EU, a tím by se celosvětově zvýšila bezpečnost a podpora při prosazování stejných podmínek pro všechny konkurenty.

Možnost 4 by reagovala na šíření technologií kybernetického dohledu, jejichž zneužití ohrožuje mezinárodní bezpečnost a lidská práva. To by zajistilo robustní a flexibilní kontrolní mechanismy u těchto technologií a lze očekávat, že by měly výrazně pozitivní dopad i na bezpečnost a lidská práva.

Jaké jsou náklady na preferovanou možnost (pokud existují, jinak ty hlavní)?

Možnost 3 by s sebou nesla v krátkodobém horizontu určité dodatečné přechodné administrativní náklady pro orgány členských států, které by se však navrátily, jakmile by nová ustanovení byla uvedena do praxe, a to prostřednictvím získání efektivity a snížení administrativních nákladů. U hospodářských subjektů by možnost 3 měla vést ke snížení administrativních nákladů.

Možnost 4 by mohla vést k vyšší administrativní zátěži pro hospodářské subjekty a orgány, a to jak na národní úrovni, tak na evropské úrovni, protože by byla doplněna nová vrstva kontrol. Mohlo by to také vést k novým narušením hospodářské soutěže na celosvětové úrovni, jelikož nelze zajistit, že ostatní klíčoví dodavatelé technologií (např. Čína, USA) podobné kontroly zavedou. Pokud by se však možnost 4 zaměřila na velmi specifické technologie, negativní ekonomický dopad by byl omezen na specializovaná průmyslová odvětví s malým objemem obchodu.

Jak se to dotkne firem, malých a středních podniků a mikropodniků?

Kontroly vývozu zboží dvojího užití se týkají různých podniků v různých odvětvích, včetně vývozců a výrobců, mimo jiné z oblasti energetiky, letectví, obrany a bezpečnosti, dopravy a navigace, telekomunikace, z chemických odvětví, z oblasti elektroniky a polovodičů a z počítačového průmyslu. V tomto odvětví působí řada malých a středních podniků. Jen pro ilustraci, v obranném průmyslu (který také vyrábí zboží dvojího užití) byly v roce 2012 firmy s méně než 10 zaměstnanci zastoupené 76,7 % z celkového počtu firem.

Většina respondentů ve veřejné konzultaci souhlasí s tím, že přezkoumání politiky kontroly vývozu by pravděpodobně vývoz zboží dvojího užití pro MSP usnadnilo. Důležité je, že zúčastněné strany z odvětví budou ovlivněny jakoukoliv změnou kontroly vývozu pouze do té míry, do jaké se kontroly vztahují na druh zboží dvojího užití, s nímž obchodují.

Dojde k významnému dopadu na národní rozpočty a administrativu?

U možnosti 3 se očekává snížení administrativní zátěže pro orgány členských států, které udělují licence. Na druhou stranu bude zavedení nových kontrol vývozu u technologií kybernetického dohledu v rámci možnosti 4 vyžadovat správní zdroje ze strany příslušných orgánů členských států.

Dojde k jiným významným dopadům?

Očekává se pozitivní dopad, pokud jde o prevenci porušování lidských práv, snížení narušení hospodářské soutěže v rámci jednotného trhu, nastavení stejných podmínek pro všechny a bezpečnost.

D. Monitorování

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Monitorování zavádění bude prováděno ve spolupráci se členskými státy. Roční podávání zpráv a sběr dat budou sloužit jako základ pro monitorování a vyhodnocení zavádění a pro poskytnutí informací Evropskému parlamentu a Radě.

Komise provede vyhodnocení této nové iniciativy do pěti let od jejího vstupu v platnost s cílem posoudit skutečný dopad a vyhodnotit její efektivitu a účinnost.